

Tidsskrift-Oversigt.

Tilskueren. Jan. 1902:

M. Galschiöt: Et Land, der fører an. — Forfatteren beskriver den mægtige socialpolitiske Udvikling, der er foregaaet i Ny Zeeland i de sidste Aartier. Uden Forsøg paa dybere Indtrængen i de ret forskelligartede Emner, fortælles om Statslivets Udformning, om Jordejendomspolitiken, om Beskatningsforhold, om den overordentlig radikale Sociallovgivning, bl. a. den mærkelige compulsory arbitration law (Loven om tvungen — eller rettere tvingende — Voldgift i Arbejdsstridigheder) o. m. a.

Dansk Tidsskrift. Febr. 1902:

Gustav Bang: Liberalismens Konkurs. — I populær Form, énsidigt og med stærkt agitatorisk Tendens skildres den Omformning af Samfundstilstanden, som den »kapitalistiske« Produktion er i Færd med at fuldbyrde gennem Stordrift i Industrien, Ringdannelser, Hypotekkreditens Udvikling m. m.

Marts 1902:

N. C. Frederiksen: Socialisme og Kapitalisme. — I denne Artikel, der tydelig har Adresse til Dr. Gustav Bang (se ovenfor), tager den liberalistiske Nationaløkonom til Orde mod de hos socialistiske Forfattere hyppigst forekommende Misforstaaelser af Tidens økonomiske Fænomener.

Statsøkonomisk Tidsskrift. Fjerde Hefte 1901:

A. N. Kiær: Folketællinger i alle jordens lande. — Det internationale statistiske Institut ned-

satte for et Par Aar siden et Udvalg, som skulde forberede et planmæssigt Arbejde til Fremskaffelse af Oplysninger om Folkemængden og i det hele taget af befolkningsstatistiske Data i saadanne Lande, hvor der ikke foretages regelmæssige Folketællinger. Paa Institutets Møde i Budapest 1901 overdroges det til Direktøren for det danske statistiske Statsbureau at udarbejde detaljerede Planer til saadanne Undersøgelser. Direktør Kiær, som er Sagens primus motor, gør i ovennævnte Afhandling nærmere Rede for dens Historie og Betydning.

Bredo Morgenstjerne: Arveskat. — En kortfattet, orienterende Fremstilling (i Foredragsform) af Arveskattens Natur, Begrundelse og Anvendelse i forskellige Lande.

Første Hefte 1902:

H. E. Berner: Vor kommunale beskatning. — Afhandlingens Titel dækker ikke Indholdet. I et indledende Afsnit paavises det, hvorledes de norske Kommuner for Tiden sidde med stærkt spændte, ja i mange Tilfælde overspændte Budgetter, alt medens de Aarsager, der have bevirket denne Tingenes Tilstand, fremdeles ere i fuld Virksomhed. Derefter omtales den nye kommunale Stemmeretslov af 1901 og de finansielle Farer, som dennes »Demokratisering« af den kommunale Styrelse kan have i Følge, en Fare, der er saa meget større i Norge, som dette Lands Kommunalforfatning i mærkelig Grad savner alle Kauteler mod Misbrug af Selvstyret. Endelig kritiseres det nye Kommunallov-Udkast, idet Forf. med Henvisning til fremmed Lovgivning paaviser, at man ved Affattelsen af dette Udkast ikke i tilstrækkelig Grad har haft Blikket aabent for Vigtigheden af at sætte fornuftige Skranker, der kunne værne Skatteyderne lige overfor et økonomisk uansvarligt Flertal, uden dog at angribe eller underkende den almindelige Stemmeret.

Statsvetenskaplig Tidskrift. 1902 Nr. 1:

Dr. G. Cassel: Räntepolitik i forna tider. — I Slutningen af sin Afhandling kommer Forf. ind paa følgende Betragtning. Fortidens lovbestemte Maksimumsrente tvang Laangiverne til at udvælge de Laansøgere, der bød den bedste Sikkerhed; derved hævedes

Niveauet for de udbudte Laanesikkerheder. Et lignende Maal bør den moderne Aagerpolitik sætte sig; den bør — ligesom Socialpolitikken i Almindelighed — søge at begrænse Konkurrencen nedad, hvilket i denne Sammenhæng er ensbetydende med at forbyde alle Laan, ved hvilke Sikkerheden ligger under en vis Grænse. Herved opnaas, at Konkurrencen forlægges fra et Felt, hvor den afgjort gør Skade, nemlig Rentesatserne, til et Felt, hvor den gør positiv Nytte, nemlig Laantagernes Kvalitet.

The Journal of political economy. (Amerik.)
Decbr. 1901:

Jacob Schoenhof: Iron and steel in England and America. — En interessant Redegørelse, der konkluderer i, at England ikke behøver at frygte den nye store Staal-Trust hinsides Atlanterhavet. Denne besidder, udvikler Forfatteren, intet økonomisk eller teknisk Fortrin fremfor de tidligere Virksomheder, og Fusionen vil ikke kunne hidføre nogen Forandring i den hidtidige Deling af Arbejdet Landene imellem.

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik.
Jan. 1902:

Dr. Ernst Loeb: Das Institut des Aufsichtsrats, seine Stellung und Bedeutung im deutschen Aktienrecht und der deutschen Volkswirtschaft, die Notwendigkeit und Möglichkeit seiner Reform. — Denne Artikel vil i anden Sammenhæng blive omtalt i et følgende Hefte af nærværende Tidsskrift.

Poul Möller: Wohnungsnot und Grundrente. — Udtrykket »Wohnungsnot« er her taget i noget videre Betydning end den sædvanlige. »Wohnungsnot« er der, ikke blot hvor der er Mangel paa Boliger, men overalt hvor Befolkningen bor dyrt, tæt og slet — altsaa i de fleste større Byer paa det evropæiske Fastland, hvor man har bygget i Højden i Stedet for i Bredden. Midlet imod en videre Udvikling af dette i saa mange Retninger uheldige Forhold er Tilvejebringelsen af lokale Transportforetagender (elektriske Sporveje), der kunne »aabne« nye Arealer for Bebyggelse. En fuldt ud tilfredsstillende Løsning af Opgaven vanskeliggøres bl. a. derved, at Ejendommene

i de gamle Bydele ville være udsatte for at falde i Værdi, hvilket for saa vidt vilde være at beklage, som den Grundrenteværdi, de i Øjeblikket have ud over Bygningsværdien, for største Delen er købt og betalt af de nuværende Besiddere. Derimod nærer Forf. ingen Tvivl om, at det forholdsvis let lader sig gøre at faa de evropæiske Byer til at brede sig i Lighed med de amerikanske, og det endog uden Udgift for det offentlige. Kommunen bør foretage de nødvendige Anlæg, foreløbig staa i Forskud for Omkostningerne, som den saa senere faar dækket gennem Beskatning af den Værdistigning, de til Bebyggelse indvundne Arealer opnaa.

Zeitschrift für Volkswirtschaft, Socialpolitik und Verwaltung. 10. Bd. Heft 5:

Dr. J. Buzek: Das Auswanderungsproblem und die Regelung des Auswanderungswesens in Oesterreich. — I Anledning af Forberedelsen af en Lovordning af Udvandringsvæsenet gives her en paa statistisk Materiale hvilende Skildring af Udvandringen fra Østerrig siden Aar 1851 — ikke blot den oversøiske Udvandring, men ogsaa bl. a. den i flere Henseender interessante »Sachsgänger«-Bevægelse.

Deutsche Worte.

I fortløbende Artikler meddeler Leo Kestenberg en Række Karakterbilleder af Socialismens og Kommunismens Historie (i Oktoberheftet 1901: Jean Mellier, i Novemberheftet: Wilhelm Weitling og Ferdinand Lassalle, i Decemberheftet: Karl Marx og Friedrich Engels). — Decemberheftet bragte endvidere en Afhandling »Wie studiert man Socialwissenschaft?« af Friedrich Hertz, hvortil der er knyttet en meget god bibliografisk Oversigt over ældre og nyere socialvidenskabelig Litteratur.